

Schaduwwoud

Anna Jansson bij Boekerij:

De Kristoffer Bark-serie:

Dochter vermist

Schaduwoud

De Salon d'Amour-serie:

Nieuwe kansen in Salon d'Amour

Lang en gelukkig in Salon d'Amour

Vallen en opstaan in Salon d'Amour

Een onverwachte liefde in Salon d'Amour

Glühwein en geluk in Salon d'Amour

Proosten met champagne in Salon d'Amour

Anna Jansson

Schaduwwood

Emelie Kartman verdween tien jaar geleden,
na een reeks bedreigingen. Nu lijkt de geschiedenis
zich te herhalen.

Vertaald uit het Zweeds door Nuanxed – Aaldrick Boek

ISBN 978-90-492-0764-9
ISBN 978-94-023-2773-1 (e-book)
NUR 330

Oorspronkelijke titel: *Skuggan bakom dig*
Vertaling: Nuanxed – Aldrick Boek
Omslagontwerp: Pär Wickholm, bewerkt door Johannes Wiebel | punchdesign
Omslagbeeld: © Magnus Liam Karlsson, Leif Hansen, iStock
Zetwerk: Mat-Zet bv

© 2020 Anna Jansson
© 2026 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Het was een warme zomerochtend in de zwemgroeve in Lanna. Het water weerspiegelde rimpelloos de hoge witte rots en het bos erachter. Een vrachtwagen met een lier stond bij de oever geparkeerd. Een duiker wisselde een paar woorden met de chauffeur. Hij liep de steiger op en maakte zich klaar om af te dalen in de smaragdgroene diepte van de kalksteengroeve. De dag ervoor was een jonge man onder invloed van drugs met zijn motor recht van de rots gereden om indruk te maken op zijn vrienden. Toen hij het wateroppervlak raakte, had hij het stuur in zijn buik gekregen. Hij kwam ervan af met een gescheurde milt. Maar de motor lag daar nog steeds in de diepte en lekte olie en benzine. De gemeente Lekeberg had de duiker ingehuurd om het voertuig te bergen. Het water was kristalhelder en het zicht goed – dit zou niet lang hoeven duren.

De duiker daalde af en lokaliseerde de motor. Hij was terechtgekomen naast een oud houten vat met ijzerbeslag. Dat lag in de weg, precies in de richting waarin hij de motor omhoog wilde trekken. Geïrriteerd stelde hij vast dat de ton eerst verplaatst moest worden. Terwijl hij het touw vastmaakte, vervloekte hij de slechte gewoonte van mensen om hun spullen in het water te dumpen. Je kon er werkelijk van alles tegenkomen. Fietsen, waterkokers, autobanden en nu dus een groot onhandelbaar vat. Maar het leek in redelijke staat en moest daarom heel blijven. De duiker steeg naar de oppervlakte en gaf een teken aan de chauffeur, die begon de vangst binnen te halen. Een zuil van luchtbellen steeg op uit de ton toen ze langzaam omhoogkwam. Stukje bij beetje haalde de chauffeur het vat binnen. En toen kwam het bovendrijven. De stilte werd verbroken door het schrapende geluid van de ton tegen de rand van de steengroeve. Krakend hout en roestige ijzeren hoepels die knapten. De chauffeur zag het als eerste. Lang rood haar, ontblote tanden onder diepe oogholtes en opgezwollen lichtgele resten van een lichaam werden met onverhulde duidelijkheid blootgesteld aan het daglicht.

Na een lange warme zomer sloop de herfst nu met gele tinten in de boomkruinen en stond er een koude wind. Het was vrijdagochtend en al half september toen rechercheur Kristoffer Bark de torenkamer helemaal boven in het Rättscentrum verliet voor een gesprek met de regionale politiechef, Regina Zimmermann. Hij was terug van zomervakantie en had het druk gehad met het laatste papierwerk van de zaak waaraan hij in het voorjaar had gewerkt. Die beëindigde voor hem ook het raadsel rond de verdwijning en dood van zijn eigen dochter. Nu was hij er klaar mee en kon hij dat onderzoek achter zich laten.

Na een klopje op de open deur stapte Bark naar binnen. Regina Zimmermann stond achter haar brede bureau. Ze had haar lange platinablonde haar opgestoken in een grote knot midden op haar hoofd. Haar mantelpak was van goede snit en waarschijnlijk erg duur.

‘Ga zitten, Bark,’ zei ze met een knikje naar de stoel naast het bureau. Zelf bleef ze staan. ‘Ik heb een opdracht voor je. Een onopgeloste zaak uit 2011 die iets voor jouw team zou kunnen zijn.’

‘Ik luister,’ zei hij mat en hij ging zitten.

Het team waarover Kristoffer Bark de leiding had, was samengesteld uit overgeplaatste collega's. Hun doel was om in een wat rustiger tempo oude, onopgeloste zaken op te pakken. Bark had werken in een team nooit leuk gevonden. Het beperkte hem in zijn gedachtegang over het nemen van besluiten en de uitvoering ervan.

‘Zegt de naam Emelie Kartman je iets?’

‘Absoluut!’ Een rilling trok door Kristoffer Bark heen. ‘Zij werd in 2011 in de zwemgroeve van Lanna gevonden. In dat vat.’

Hij herinnerde zich de spraakmakende zaak maar al te goed. Emelie Kartman was een jonge basisschoolleerkracht. Drie jaar eerder, in 2008, was ze als vermist opgegeven. Haar lichaam werd gevonden in

een vat dat vanaf de buitenkant doorboord was met zo'n honderd spijkers van ruim zeven centimeter. Ze was niet verdronken – er zat geen water in haar longen – maar kwam door bloedverlies om het leven. Volgens de forensisch experts was de ton rondgerold, waardoor de spijkers zich in haar lichaam hadden gedrongen. Met haar handen had ze nog geprobeerd haar gezicht te beschermen.

‘Ze was zo ernstig mishandeld dat de kruisiging van Christus daarbij vergeleken nog beschaafd leek. Wordt de zaak heropend?’ vroeg hij.

‘Ja, in 2013 werd het onderzoek gesloten omdat we geen verdachte hadden. De leider van het vooronderzoek, Mikael Pettersson, is helaas overleden aan kanker. Maar bij de verdwijning in 2008 was Ulf Gunnarsved onderzoeksleider, en hij maakte ook deel uit van het team dat de moord in 2011 onderzocht. Je kunt met hem praten; hij is net weer in dienst getreden. Ik had zijn expertise nodig bij economische delicten.’

Bark kon zijn reactie niet inhouden. ‘Die luie hufter! Ulf Gunnarsved steekt nog geen vinger uit als het niet hoeft. Dit voorjaar nog heb ik zijn rommel moeten opruimen in de zaak-Camilla Hörlin. En nu wil jij dat ik het onderzoek heropen naar een andere moord die hij vast net zo slecht heeft afgehandeld. Waarom?’

‘Omdat ik je nog niet in de vuurlinie kan plaatsen, Bark. Ik moet eerst groen licht krijgen van je therapeut voordat je mag terugkeren naar de afdeling zware criminaliteit. Jouw team is samengesteld om oude, onopgeloste zaken af te handelen. Kijk niet zo nors! Dit is geen straf, dit is noodzakelijk werk.’

‘Waarom juist deze zaak?’ vroeg hij. Dat wilde hij per se weten. ‘Is er een nieuwe ontwikkeling?’

‘In de lokale krant verschijnt een serie over onopgeloste moorden in Bergslagen. Ze pakken het groots aan. Zoals je begrijpt, werpt dat een schaduw over het hele korps. De zaak-Emelie is spectaculair. Als ze daarin beginnen te graven, nemen de grote krantenbedrijven het gegarandeerd over, zeker als de komkommertijd weer aanbreekt.’

‘Oké, maar dan wil ik ook alle informatie. Ook het restdossier, elke aantekening.’

‘Begrepen. Dan zijn we hier klaar.’

Kristoffer Bark verliet de kamer van zijn baas en liep naar buiten. Hij wandelde het korte stukje naar de Fredsgatan waar Mia Berger haar psychologenpraktijk had. Hij voelde zich zenuwachtig en verwachtingsvol. Ze had pas laat vakantie genomen. Nu was het de eerste keer na de zomer dat ze elkaar weer zagen. Aanvankelijk had hij het besluit van de politieleiding om hem naar een psycholoog te sturen ervaren als een pure straf. Eigenlijk waren de regelmatige sessies een ultimatum van zijn baas geweest, zodat hij zijn baan bij de politie-regio Bergslagen kon behouden. De reden voor zijn therapie was zijn gebrek aan impulsbeheersing. Dat had op zijn minst één keer zulke ernstige gevolgen gehad dat Bark het risico had gelopen op een aanklacht wegens mishandeling. De arts tegen wie hij had gedreigd zijn maag leeg te pompen met een tuinslang en wiens hoofd hij mogelijk in de toiletpot had geduwd, zat nu in hechtenis. Die oude mopperkont had zijn pensioen immers aangevuld door recepten voor morfine, amfetamine, tramadol en benzodiazepine te verkopen aan de pechvogels van onze samenleving. Om begrijpelijke redenen had de arts hem niet willen aangeven, maar hij had wel anoniem naar Kristoffers baas, Regina Zimmermann, gebeld. Zij had zich genoodzaakt gevoeld om krachtig op te treden. Zelf voelde hij zich hoegenaamd niet schuldig dat hij ‘Dokter Dood’ had geholpen om tot inkeer te komen en zijn zonden te bekennen.

De enige reden dat Zimmermann Bark niet onmiddellijk had ontslagen, was dat ze hem mentaal onevenwichtig vond na de dood van zijn dochter. Vera verdween ruim vijf jaar geleden van haar vrijgezellenfeest. Kristoffers zoektocht was pas ten einde gekomen nadat hij dit voorjaar haar lichaam in een put vond. Vermoord door een verwarde stakker die voor een aanzienlijke tijd in de forensische psychiatrie was opgenomen. Nu probeerde hij zijn weg terug te vinden

naar een normaal leven. Wat dat dan ook betekende... Hij hoopte dat psychologe Mia Berger hem kon helpen daar een antwoord op te vinden.

Tijdens het voorjaar hadden de sessies met de therapeut zich ontwikkeld tot iets heel anders en misschien nog wel iets beangstigenders dan een straf. Kristoffer was verliefd geworden. Plots ervoer hij andere, sterkere gevoelens dan de onmacht en woede die zijn leven zo veel jaren hadden beheerst. Zo werkte de behoeftepiramide van Maslow waarschijnlijk. Pas als je je ergste demonen op orde had gekregen, en je had gegeten en geslapen en een zekere mate van veiligheid had ervaren, kwam er ruimte voor warmere emoties, zoals verliefdheid en liefde. Waren deze gevoelens wederzijds? Dat wist hij niet. Wat hem dwarszat, was dat hij zijn gevoelens niet aan haar kon opbiechten. Paradoxaal genoeg, omdat ze net over gevoelens zouden spreken. Want als hij ook maar enigszins suggereerde dat hij verliefd was geworden, zou zij niet langer zijn therapeut kunnen zijn, en dan bestond het risico dat ze uit zijn leven zou verdwijnen. Dat zou een ramp zijn. Ze was immers zijn belangrijkste gesprekspartner geworden, zowel in het echt als in zijn innerlijke dialoog waarin zijn fantasie haar antwoorden bedacht.

Mocht er tegen alle verwachtingen in toch een miraculeuze oplossing voor de situatie met Mia Berger opduiken, dan zou hij het misschien wel durven. Hij had al ruim dertien jaar geen serieuze relatie meer, sinds zijn scheiding van Ella. Ze hadden weliswaar contact gehouden, maar toen hun dochter verdween, had Kristoffer meer de rol van voogd aangenomen voor Ella, die haar pijn had verdrongen met alcohol en pillen. Sinds ze echter wisten wat er met Vera was gebeurd, was de knagende onzekerheid voorbij en had Ella besloten om nuchter te leven. Ze had een plek geaccepteerd in de afkickkliniek, waar ze nog steeds verbleef. Kristoffer hoopte met heel zijn hart dat het haar zou lukken.

Natuurlijk kwamen er andere vrouwen in zijn leven, maar slechts tijdelijk. Hij had de energie niet om zich te binden. De eerste jaren

na zijn scheiding was zijn volledige focus op het ouderschap gericht. Daarna vergde de zoektocht naar Vera alle kracht. De keren dat hij de afgelopen jaren met iemand in bed was beland, konden voornamelijk als gezondheidszorg worden aangemerkt, dacht hij kortweg. Niets om spijt van te hebben, niets om je te herinneren. Behalve dan het fatale incident met Gaby afgelopen voorjaar. Seks met een collega was geen goed idee. Seks met een wraakzuchtige officier van justitie was pure waanzin.

Kristoffer rilde over zijn hele lichaam en dwong zijn gedachten in een andere richting. Hij had zojuist de leiding gekregen over het onderzoek naar de moord op Emelie Kartman. Hij zou zijn uiterste best doen met de middelen die hem waren toegewezen, ook al was zijn team tamelijk gehavend.

Aangekomen bij de praktijk aan de Fredsgatan toetste hij de toegangscode in, nam hij de trap naar boven en werd hij begroet door de warme glimlach van Mia Berger. Haar handdruk was stevig en toch zacht. Ze droeg een kort grijs jasje, een witte blouse, donkergrijze jeans en sneakers. Haar bruine krullen zaten warrig en haar wangen kleurden rood alsof ze net terug was na een stevige wandeling in de wind. Hij wilde haar een compliment geven, maar zag er toch van af.

‘Welkom, Kristoffer,’ zei ze en ze leidde hem naar haar sober gemeubileerde kamer. Witte muren, een boekenkast met vakliteratuur en een groene plant in het raam – alles was vertrouwd. Hij nam plaats tegenover haar aan het bureau waar ze al zo vaak hadden gezeten. En verdomd, hij was zo zenuwachtig als een tiener.

‘Dank je. Leuk om je weer te zien.’ Zich ervan bewust dat hij afstand moest bewaren, wierp hij een blik uit het raam. Hij wilde niet verloren raken in haar vriendelijke blik.

‘Hoe gaat het?’ vroeg ze met een glimlachje. ‘De vorige keer is alweer een tijdje geleden. Is er nog wat gebeurd sindsdien?’

‘Alles gaat goed. Ik kom net bij mijn baas vandaan en heb een nieuwe opdracht gekregen, een onopgeloste zaak. Lijkt me boeiend.

En Ella – mijn ex-vrouw zoals je weet – zit in een afkickkliniek. Ze gaat vooruit. Ze is nu drie maanden nuchter. Gisteren vertelde ze dat ze na haar behandeling weer wil solliciteren als verpleegkundige. Ik hoop echt dat het haar lukt.’

‘Betaal je haar huur nog steeds?’ vroeg Mia zakelijk. In haar stem klonk geen lof of kritiek door.

‘Ja, anders was ze al lang uit huis gezet. Maar ze heeft goede burens, die zich haar nog herinneren van voordat Vera verdween. Zij houden een oogje in het zeil.’

‘Precies zoals je de afgelopen vijf jaar hebt gedaan. Je neemt een grote verantwoordelijkheid voor je ex-vrouw.’

‘Anders was ze nu dood geweest. Ik ben de tel kwijtgeraakt hoe vaak ik haar naar de spoedeisende hulp heb gereden omdat ze zich bewusteloos had gedronken of was mishandeld. Het voelt alsof ik aan Vera verplicht ben om voor haar moeder te zorgen.’

Mia boog voorover. ‘Het ging niet alleen om incidentele levensreddende acties, maar om jouw jarenlange paraatheid. Hoe heeft dat jou beïnvloed, denk je?’

‘Natuurlijk ben ik boos geweest op Ella, maar ik kon mijn woede niet op haar afreageren omdat ze al gebroken was.’ Kristoffer viel stil.

Mia zei ook niets. Ze verwachtte waarschijnlijk een uitgebreider antwoord.

‘Mijn leven heeft de afgelopen jaren op stand-by gestaan. Ik heb niets kunnen plannen en durfde amper een biertje te drinken met vrienden voor het geval Ella mijn hulp nodig had.’ Bark probeerde te glimlachen. Hij wilde niet al te somber klinken. ‘Ik hoop dat het in de toekomst beter wordt,’ rondde hij af. ‘Ik loop het risico om geheelonthouder te worden.’

Mia’s ogen schitterden even en haar glimlach werd breder voordat ze weer serieus werd. ‘Je hebt me eerder verteld dat je in het laatste jaar van de middelbare school bent gestopt, omdat je moeder kanker kreeg. Je hebt haar thuis verzorgd totdat ze stierf. Zie je een patroon?’

‘Ik doe gewoon wat ik moet doen. Ik kies de ellende niet, de ellende kiest mij.’

‘Je bent niet alleen, Kristoffer. Je kunt om hulp vragen.’

‘Aan wie dan? Iedereen heeft het al druk genoeg. Dat maakt het moeilijk.’

‘Ja, maar noodzakelijk. We hebben het over je netwerk gehad. Je hebt een zus, een broer, en een vader die maar een paar kilometer verderop woont. Neem om te beginnen eens contact met hen op. Als je altijd maar voor anderen klaarstaat en jezelf en je eigen behoeften niet serieus neemt, dan kan de woede die je diep vanbinnen voelt, een andere uitweg zoeken. Ben je het met mij eens?’

Hij glimlachte naar haar. ‘Als ik nu ja antwoord, word ik dan als genezen beschouwd?’

‘Nee, Kristoffer. We zijn nog maar net begonnen.’ Mia boog zich iets naar voren met haar ellebogen op het bureau. Haar mooie gezicht kwam uitnodigend dichtbij. ‘Als je voor niemand anders dan jezelf verantwoordelijkheid hoeft te dragen, wat zou je dan willen doen?’

Hij voelde een lichte duizeling toen het antwoord hem te binnen schoot. Het scheelde niet veel of hij was voorovergebogen om zijn therapeut op haar uitnodigende rode mond te kussen.

‘Moet ik vijftig jaar zijn, zoals nu, of mag ik vijfendertig zijn en er iets voordeliger uitzien?’

‘Die jaren krijg je niet terug. Je bent vijftig en het leven begint nu.’ Achterover geleund wachtte ze geïnteresseerd zijn reactie af.

‘Oké. Dan wil ik mijn baan terug op de afdeling zware criminaliteit. Ik wil niet in het verdomhoekje daarboven in die toren zitten en oude, onopgeloste zaken oplossen. Andermans rotzooi opruimen, omdat die hun werk niet hebben gedaan. En ik wil tijd hebben om vrienden te ontmoeten. Misschien iemand vinden om mijn leven mee te delen.’ Het was een goed doordacht antwoord, zo dicht bij de grens als hij durfde te gaan.

‘In het voorjaar vertelde je me dat je van je vader een druiven-

struik had gekregen om te planten op de plek waar je wilt leven. Ik vond dat een mooi cadeau en verstandig advies.'

'Berglagens blauw,' zei Kristoffer met een knik. 'Een winterhard ras dat kou en tegenslag kan doorstaan.'

'Net als jij. Waar is de struik nu?' vroeg ze met een glimlachje.

'Op mijn werk,' antwoordde Kristoffer toen hij niet snel genoeg een leugentje om bestwil kon bedenken.

'Misschien moet je dat veranderen. Misschien moet je serieus op zoek gaan naar het leven dat je wilt leiden,' zei Mia zonder zijn blik los te laten. In een duizelingwekkend moment hoopte hij dat haar woorden een verborgen boodschap inhielden.

Kristoffer Bark verliet de praktijk aan de Fredsgatan en liep terug naar het politiebureau om zijn spullen te verzamelen voor het weekend. 's Middags wilde hij thuis werken. Hij dacht eraan om de overgebleven papierwinkel van de zaak-Camilla Hörlin over te dragen aan Henrik. Die werkte altijd in zijn eigen tempo op de momenten dat hij op kantoor kwam en geen zorgverlof had voor zijn zieke kinderen. Zelf had hij een opgeruimd bureau nodig voor het onderzoek naar de moord op Emelie Kartman. Bark probeerde zich voor de geest te halen wat hij nog wist. Ten tijde van haar verdwijning in 2008 was Emelie tweeëndertig jaar, alleenstaand met een vijfjarige zoon die Kim heette. Een simpele rekensom vertelde hem dat de jongen nu vijftien moest zijn. Slechts een paar maanden voor haar verdwijning was Emelies echtgenoot overleden aan een overdosis fentanyl, een morfineachtig preparaat, tegenwoordig een veelvoorkomende partydrug. Veel meer dan dat wist hij niet. Ontevreden stelde hij vast dat hij een heleboel dingen met Ulf zou moeten afstemmen.

Toen Kristoffer terugkeerde naar de grote lichte torenkamer waren zijn collega's weg. Alle werkplekken waren verlaten. De grote ovale tafel in het midden van de kamer, die iedereen gebruikte als stortplaats, lag bezaaid met afwas, stapels papier en andere, meer onverwachte dingen zoals een kindervant, een doosje snus en een sjaal in de kleuren van Örebro sk. Henrik Larsson was al rond een uur of tien vertrokken. De kleuterschool had gebeld: zijn jongste kind, Nisse, had weer koorts. Met vijf kinderen in vijf jaar was het eerder regel dan uitzondering dat Henrik zorgverlof opnam. Zijn vrouw, arts en onderzoeker, deed dat nooit. De laatste tijd was Henrik voor ongeveer vijftig procent aanwezig. Hij leefde in de constante angst dat zijn vrouw weer zwanger zou worden.

Ze zouden met z'n vijven een team vormen, maar er waren er

slechts vier in dienst. Naast Kristoffer en Henrik, die tot de oudere garde van chercheurs behoorden, hadden ze de jonge Alex Molin toegewezen gekregen. Na verloop van tijd was Kristoffer gaan vermoeden dat hij aan galopperende ADHD of een andere lettercombinatie leed. En alsof dat nog niet genoeg was, was hij door een ironisch toeval de zoon van Kristoffers therapeut. Dat had hij pas afgelopen zomer ontdekt op het housewarmingfeestje van Alex, toen Mia in de keuken lasagne stond te maken. Alex had er geen idee van dat Kristoffer therapie volgde bij zijn moeder – en dat zou hij ook nooit te weten komen. Wat Mia op haar beurt via Alex te horen had gekregen, daaraan durfde Bark niet eens te denken. Alex en Kristoffer konden niet altijd goed door één deur. Hun geschiedenis begon met een flinke aanvaring toen Alex in de rij voor de kroeg probeerde voor te dringen door zijn politielegitimatie te laten zien. Toen was hij nog aspirant. Nu hij zijn opleiding had afgerond, had hij een baan in de politieregio Bergslagen. Hij werd rechtstreeks in Kristoffers team van moeilijk plaatsbare talenten gedumpt.

Dan was er nog Ingrid, een dame van tegen de zestig. Eigenlijk had zij een functie bij de criminele inlichtingendienst, de CID, maar vanwege haar openhartigheid en onwil om zich in te houden, werd ze overgeplaatst naar de afdeling gevonden voorwerpen, ver onder haar capaciteit als beheerder en communicator. Kristoffers enige eis bij de vormgeving van het team was dat hij haar hulp zou krijgen. Officieel was ze dan wel burgerpersoneel, maar ze was ook een soort whizzkid met de operationele systemen. Toch waren er mensen die vonden dat ze geen functie verdiende omdat ze geen echte agent was. Kristoffer was echter overtuigd van haar competentie en sociale inschattingsvermogen. Ze had een uitgebreid netwerk van contacten. Informatie die ze niet uit de computer kreeg, wist ze verbazingwekkend vaak op een andere manier te achterhalen via kennissen van kennissen. Ingrid had haar werkplek in de bezemkast bij de voorraadkamer om niet gestoord te worden door de anderen – en anderen niet door haar. Na een slechte nacht kon ze een verschrik-

kelijk humeur hebben, tot de lunch. Later op de dag was ze weer voor rede vatbaar.

In de rechterhoek van de torenkamer stond één lege stoel aan een al even leeg bureau. Daar had Sara Bredow moeten zitten, een vierendertigjarige rechercheur die langdurig ziek was gemeld. Bark had haar nog helemaal niet gezien. Eigenlijk stelde het team niet veel voor, maar toch hadden ze goede resultaten geboekt.

De lift bewoog zich rammelend naar boven en stopte met een pling op de bovenste verdieping. Alex dook de torenkamer in met een kop koffie in zijn hand. Met een knikje naar Bark liep hij snel door naar de grote tafel waar hij zijn bakje troost met een plof neerzette. De koffie klotste eroverheen.

‘Oei, wat gebeurt er nou?’ zei hij met een ontwapenende glimlach.

‘Er gebeurt niets, Alex. Het was geen toeval, geen vloek van bovenaf. Je morste omdat je niet oplette.’

Het was meer regel dan uitzondering dat die kluns iets omgooide, tegen iemand aan botste of morste. Geroutineerd veegde hij de koffie weg met een slip van zijn toch al vlekkerige t-shirt. Hij was lang en zo mager dat zijn schouderbladen uitstaken. Je kon ze zelfs door zijn trui heen zien. Zijn donkere haar was opgeschoren aan de achterkant en de zijkanten, maar zijn pony was lang. Zijn hazelnootbruine ogen sprankelden van energie. Zodra hij zat, begon hij met zijn hand op zijn dij te trommelen. Zijn voet tikte in de maat van een melodie die alleen hij in zijn hoofd kon horen. Zo veel irritante geluiden in zo’n magere man. Bark zuchtte.

‘Iemand heeft een ruit ingeslagen en etalagepoppen gestolen,’ zei Alex. ‘In de Drottninggatan, vannacht. Ik weet niet welke kledingwinkel het was. Heb je daar al iets over gehoord? Waarom steel je etalagepoppen als je merkkleding en andere dingen kunt jatten die minder onhandig en meer waard zijn?’ Maar nog voordat Bark kon antwoorden, wierp hij zich al op het volgende onderwerp. ‘Waaraan gaan we dit najaar werken? Krijgen we een nieuwe zaak?’

‘Ik was eerder vandaag bij Zimmermann. We gaan een moord-onderzoek uit 2013 heropenen. De zaak-Emelie Kartman.’

‘Asjemenou, werd zij niet teruggevonden in een spijkerton?’ Alex stond op en begon door de kamer te ijsberen op zijn eigen typische doelloze manier. Dat werkte Kristoffer na een tijdje altijd op de zenuwen.

‘Ja. Ik wil dat je alles opzoekt wat je online kunt vinden. Ik haal op wat we op papier hebben. Daarna moet ik met Ulf praten, die eerder aan de zaak heeft gewerkt.’

‘Ulf Gunnarsved?’ vroeg Alex.

Bark knikte. ‘Ja, hoezo?’

‘Ik hoorde vorige week toevallig iets over hem,’ zei Alex. ‘Het ging over Sara die met ons zou samenwerken.’

‘Ja?’ Bark kon zijn nieuwsgierigheid niet bedwingen. Hij had Sara Bredow een paar keer geprobeerd te bellen om te vragen hoe het met haar ging en wanneer ze van plan was om weer aan de slag te gaan, maar tot nu toe had hij haar nog niet te pakken gekregen. Eén keer had ze zelf opgenomen, maar meteen de hoorn erop gegooid, hopelijk in de veronderstelling dat het iemand anders was. Verder had er steeds een schoonzus of haar moeder opgenomen met de mededeling dat Sara geen energie had om te praten.

‘Ik heb met Lisa Wadenberg gepraat. Ze is onderzoeker, maar werkt momenteel in de buitendienst en kent Sara blijkbaar vrij goed. Ik belandde vorige week bij haar aan tafel in het restaurant en maakte van de gelegenheid gebruik om haar wat vragen over Sara te stellen. Lisa betwijfelt of ze ooit nog in staat zal zijn om als politieagent te werken. Weet je, Sara werkte als onderzoeker in het team van Ulf Gunnarsved aan de zaak-Camilla Hörlin, voordat jij het overnam. Er is toen iets gebeurd. Lisa wilde niet vertellen wat, maar Sara meldde zich ziek. Gunnarsved moest zijn functie onmiddellijk neerleggen. Hij nam een burgerbaan aan in Skåne.’

‘Ja, ik heb dit voorjaar contact met hem gehad. Hij werkte voor een bedrijf in Malmö dat gespecialiseerd was in sloten en beveiling.

Maar nu is hij weer hier. Hij gaat werken bij economische delicten. Je vraagt je af...

‘Misschien moet je Ulf vragen wat er tussen hem en Sara is gebeurd?’ onderbrak Alex. ‘Als niemand erover wil praten, moet het echt erg zijn geweest.’

‘Misschien weet Ingrid het,’ zei Bark.

Op datzelfde moment ging de deur open en daar stond Ingrid Johansson in hoogsteigen persoon, ontzagwekkend als altijd. Haar lange grijze haar zat in een paardenstaart. Haar uitstraling zweefde ergens tussen een bosheks in aardetinten en een klein, elfachtig meisje. Een beetje afhankelijk van hoe het licht viel en in wat voor humeur ze toevallig was.

‘Ik meende mijn naam te horen,’ zei ze met een brede glimlach.

‘Kom binnen en ga zitten. We hebben het over Sara. Wat kan ik als haar baas doen om haar te helpen terugkeren?’ vroeg Kristoffer.

Plotsklaps veranderde Ingrids gezichtsuitdrukking. Ze leek een innerlijke strijd te voeren. ‘Zoals ik het heb begrepen, is ze behoorlijk uitgeput. Hoe erg het precies is, durf ik niet te zeggen. Misschien zou ze hier in haar eigen tempo kunnen re-integreren. Ik ken Sara’s moeder Gunilla. Zij werkt samen met mijn achternichtje in een apotheek in Nora. Ik kan haar weleens vragen om bij Gunilla te polsen of Sara een bezoekje aankan. Ik denk dat je dit beter met haar bespreekt, onder vier ogen. Ik probeer het te regelen, maar je zult wel geduld moeten hebben, Bark.’

‘Dat is niet mijn sterkste kant.’

Kristoffer verzamelde al het materiaal over de zaak-Emelie Kartman dat hij dit weekend moest inlezen. Vanuit de toren nam hij de wankel trap naar beneden, naar restaurant Rätten, zoals de kantine van de politie zo geestig was gedoopt. Het was elke keer weer spannend of de trap zijn gewicht zou houden of dat het een enkeltje eerste hulp zou worden. Alex bleef nog even in de torenkamer hangen. Hij en Ingrid spraken nu over de klimaatverandering. Ingrid runde in haar

vrije tijd een kleine boekhandel in het buurthuis van Vintrosa. Dit weekend had ze mensen uitgenodigd voor een debat en boekenverkoop met focus op milieukwesties. Alex zou helpen. Hij was er altijd als de kippen bij als iemand zich inzette voor de natuur. Als hij geen politieagent was geworden, was hij vast en zeker beroepsactivist in de milieubeweging geworden.

Kristoffer haalde zijn lunchtrommel uit de koelkast. Toen hij die in zijn aktetas wilde stoppen, hoorde hij een bekende stem het menu becommentariëren. Hij draaide zich om en daar stond Ulf Gunnarsved. Die bestudeerde de selectie lunchgerechten op het bord aan de muur. Gunnarsved was stevig gebouwd en iets kleiner dan Bark. Zoals gewoonlijk droeg hij een zwarte spijkerbroek en een zwart t-shirt. Zijn haar, vroeger licht en krullend, was dunner geworden en afgeschoren. Zijn kale kruin glom in het tl-licht. Sinds de laatste keer had hij talloze tatoeages op zijn armen laten zetten. In zijn nek zat een lelijke blauwe vlek. Wat die precies voorstelde, was moeilijk te bepalen: de helft van het kunstwerk zat verborgen in zijn nek-plooien, doordat hij zijn hoofd iets achterover hield.

‘Ulf! Dat is lang geleden. Ik dacht dat je dood en begraven was,’ zei Bark.

Ulf draaide zich om. ‘Onkruid vergaat niet zo snel. Dat zou jij toch moeten weten, want je zit hier toch bij de gratie Gods. Ik heb gehoord dat je bij een psycholoog zit om je impulsgestuurde brein te herprogrammeren,’ pareerde hij met zijn karakteristieke nasale stem.

‘Wie zegt dat?’

‘Hier zijn geen geheimen, Bark. Volgens Zimmermann zijn we één grote familie.’

‘Ik dacht dat je voorgoed vertrokken was. Maar nu ben je dus terug?’

‘Ja, Zimmermann heeft het me zo lief gevraagd. Ze lokte me met een salaris waar jij duizelig van zou worden. Er zijn rechercheurs nodig bij economische delicten. Ik heb daar, zoals je misschien weet,

al eerder gewerkt. Een of ander genie heeft berekend dat we tien keer ons salaris zouden kunnen binnenhalen als we de lekken in onze bloedende welvaartsstaat zouden vinden. Al die criminele netwerken die misbruik maken van onze subsidiestelsels... En dat is wel een beetje mijn specialiteit, zou ik zo zeggen. Zware criminaliteit is een beetje te primitief naar mijn smaak. Ik zit graag binnen als de winter aanbreekt. Op dit moment werken we aan identiteitsdiefstallen. Die zijn het afgelopen half jaar de pan uit gerezen, vooral onder studenten.'

Kristoffer had er collega's over horen praten. Over jongeren die bij de deurwaarder waren beland omdat iemand grote leningen op hun naam had afgesloten. Maar was een hoger salaris echt de enige reden dat Ulf was teruggekeerd? Of waren er misschien problemen op het gebied van de liefde? 'Hoe gaat het dan met je vriendin in Skåne?'

'Filippa? Het is uit. Het was waarschijnlijk al voorbij voordat het begon. Ze was tatoeëerder. Zolang ik een onbeschreven blad was, vond ze me interessant. Daarna zette ze er de naald in. En zodra ik eruitzag als een wandelende reclamezuil, werd ik gedumpt. Als het niet zo verdomd veel pijn deed, zou ik elke tatoeage laten weghalen.'

'Misschien kun je iemand vragen dat te fixen als je in de toekomst voor een andere operatie onder narcose moet?' zei Kristoffer met een vleugje medelijden. 'Ze gebruiken een scherpe kaasschaaf en schaven het laagje voor laagje af, heb ik gehoord.'

Ulf antwoordde niet. In plaats daarvan stond hij even stil en keek hij besluiteloos naar Bark. 'Het spijt me wat er met je dochter is gebeurd,' zei hij ten slotte.

Daar was Kristoffer niet op voorbereid. De pijn was in een flits terug en zijn lichaam verstijfde in een verdedigende houding. 'Het is makkelijker nu we weten wat er is gebeurd,' zei hij om het scherpe randje van het ongemak af te halen. Snel veranderde hij van onderwerp. 'Ik heb wat materiaal van je nodig. De zaak-Emelie Kartman wordt heropend.'

‘O, moet dat nou!’ Ulf zag er plotseling moe uit. ‘Dat is helaas waarschijnlijk verspilling van middelen. Je zult niets vinden. We werkten met zeven rechercheurs aan de zaak toen ze in de zomer van 2011 werd teruggevonden in de zwemgroeve. Ik weet niet hoeveel je je daarvan herinnert? Toen jouw dochter in 2013 als vermist werd opgegeven, hadden we alle middelen nodig. Het onderzoek naar de moord op Emelie werd toen stopgezet. Ik denk niet dat jullie haar moordenaar zullen vinden. We hebben alles geprobeerd, en ondertussen is er veel tijd verstreken. Getuigen herinneren het zich niet meer.’

‘De zaak is mij toch toegewezen. Ik heb al je materiaal nodig. Aantekeningen, het restdossier, alles. Heb je dat hier?’

‘Ik denk dat er nog wat bij mij thuis kan liggen.’

‘Goed, dan kom ik later vanavond naar je toe. Dan heb ik me in de zaak ingelezen en de belangrijkste vragen verzameld.’

‘Verdomme, Bark! We bespreken het maandag wel onder werktijd. Heb je geen leven?’

Kristoffer herpakte zich en knikte, maar bleef met zichzelf in discussie. Toen zei hij het. ‘Ik moet met je praten over Sara Bredow.’

Ulf kreeg een onrustige en gepijnigde blik. ‘Niet nu, ik heb daar nu geen tijd voor. We zullen het er later wel over hebben. Ik begrijp dat je vragen hebt. Maar dit kan ik wel zeggen: het ging om een misverstand. Onder ons gezegd en gezwezen, ze was overgevoelig en lastig in de omgang.’

Kristoffer liep door de ingang van het politiebureau naar buiten. Het irriteerde hem dat hij geen duidelijkheid had gekregen over de gebeurtenissen tussen Ulf en Sara. Maar toen de herfstzon hem met haar warme licht omarmde, besloot hij aan zijn geduld te werken. Hij zou de zaak voor het weekend laten rusten. Te zijner tijd zou de waarheid wel aan het licht komen. Hij liep naar het kasteel om bus zeven in westelijke richting te nemen naar de begraafplaats van Långbro, waar Vera begraven lag. Ze hadden voor Långbro geko-

zen omdat Ella op loopafstand woonde. Soms had ze niet eens geld om haar buskaart op te laden. Hijzelf moest wat verder reizen, maar dat was oké. Vorige week vrijdag had Kristoffer rozen meegenomen. Toen hij de volgende dag terugkwam, ontdekte hij dat herten de knoppen eraf hadden gegeten en alleen de stelen hadden achtergelaten. Waarschijnlijk glimlachte Vera daar wel om in haar hemel.

Na de busrit volgde hij het pad tussen de hoge dennen door tot hij op een grotere open plek kwam met slechts een paar berken en pas gemaaide grasvelden. Hier hadden de meeste graven ronde stenen in plaats van marmeren blokken. Dat zag er niet zo koud en kil uit. Hij ging op het bankje bij het graf van Vera zitten. Ze was slechts twintig jaar geworden. Geliefd en gemist, stond er op de grafsteen. Het onthulde niets over de vreselijke feiten tijdens die stormachtige nacht vijf jaar geleden. Ze werd toen op haar eigen vrijgezellenfeest vermoord. Had hij haar kunnen redden? Misschien als hij had geluisterd naar dat knagende stemmetje in zijn hoofd dat hem toefluisterde dat er iets gruwelijk mis was.

Kristoffer kreeg het koud. Het verdriet drukte op zijn borst en gaf hem een pijnlijke brok in zijn keel. Hij sloot zijn ogen en liet de tranen de vrije loop. De zinloosheid dreigde hem te verstikken.

Hij huilde zo hard dat zijn lichaam ervan schokte, tot hij plots een hand op zijn arm voelde. Verbaasd keek hij op. Het gras had de voetstappen gedempt. Naast hem op het bankje zat een in het zwart geklede vrouw van zijn eigen leeftijd. Ze oogde mager, en haar blonde haar was fijn en piekerig, haar kin wijkend en haar mond dun en onnatuurlijk bleek. Haar ogen waren hemelsblauw en zacht.

‘Ik zie dat je verdrietig bent,’ zei ze. Haar stem was een onverwacht diepe en melodieuze alt. ‘Is dat je dochter?’ Ze knikte naar de grafsteen.

‘Ja.’ Kristoffer werd zo overrompeld door de vraag dat hij zich er niet tegen kon wapenen. Dit was een heel intiem moment.

‘Vera Bark, 23 februari 1993 tot 28 maart 2013,’ las ze hardop. ‘Een ouder zou nooit zijn kind hoeven begraven.’

‘Nee,’ zei hij. Ineens wist hij niet of hij wilde dat ze zou weggaan en hem met rust zou laten of dat ze zou blijven, zodat hij niet alleen hoefde te zijn.

De donker geklede dame bleef praten. Haar stem werkte haast hypnotiserend. ‘Het is vijf jaar geleden dat je dochter stierf. Maar het gaat nooit echt over, nietwaar? Het verdriet blijft en herinnert je aan jezelf, terwijl het leven voor alle anderen gewoon doorgaat.’

‘Heb jij iemand verloren?’ vroeg hij om niet over Vera te hoeven praten.

‘Mijn zoon. Maar dat is lang geleden. Nu werk ik als rouwtherapeut. Uitvaartcentrum Gryningen beveelt me meestal aan en geeft mijn visitekaartje aan hun klanten. Ik heet Ulla Haugren. Als je het gevoel hebt dat je met iemand moet praten, mag je altijd contact met me opnemen.’ Ze drukte haar visitekaartje tussen zijn gebalde vuisten die op zijn schoot rustten.

‘Bedankt, maar ik denk het niet.’ Hij opende zijn handen, sloeg op zijn dijen, alsof hij een snelle beslissing had genomen, en stond op om te vertrekken. Hij zou weliswaar een hele tijd bij de halte moeten wachten op de volgende bus, maar dat was draaglijker dan aan een kruisverhoor te worden onderworpen.

Ulla Haugren boog voorover en reikte hem het visitekaartje aan dat op de grond was gevallen. ‘Geen probleem. Je mag je altijd bedenken.’ Ze schonk hem een meewarige glimlach. ‘Bewaar mijn telefoonnummer. Ik heb het gevoel dat we elkaar weer zullen zien. Ik denk dat ik je kan helpen.’

De septemberzon brandde toen Sara Bredow haar appartement aan de Ekersgatan verliet en de bus naar de stad nam. Ze kon het niet meer opbrengen om zelfs dat korte stukje te lopen. Vannacht was ze een paar keer bezorgd wakker geworden. Anonieme telefoontjes, verdwenen rekeningen die naar het incassobureau werden gestuurd, meldingen bij de sociale dienst – er was de laatste tijd te veel gebeurd om toeval te kunnen zijn. Het leek wel alsof iemand erop uit was om haar gezin pijn te doen. Hoe vaak ze ook over het probleem piekerde, ze zag geen oplossing.

Angstig observeerde ze haar medepassagiers in de bus. Ze had het gevoel dat ze achtervolgd werd. Een man met een hoodie en zijn pet over zijn ogen getrokken stapte in, wierp haar een blik toe en plofte schuin achter haar in een stoel. Het gaf haar een onbehaaglijk gevoel. Pleegde hij die telefoontjes? Die kwamen altijd van een anoniem nummer en als Josef niet thuis was. De keren dat ze had opgenomen, bleef het stil aan de andere kant, maar hoorde ze wel iemand ademen.

De bus schudde naar voren over de hobbelige tijdelijke rijstrook waarnaar de weg werd omgeleid wegens werkzaamheden. Af en toe gluurde Sara over haar schouder, en elke keer beantwoordde de mannelijke passagier haar blik. Als hij geen kwade bedoelingen had, moest hij wel denken dat ze raar deed. Stel je voor dat hij meende dat ze flirtte. Ze zette zich schrap en richtte haar blik recht vooruit.

Sara ging naar een afspraak met een nieuwe contactpersoon bij de *Försäkringskassan*, wat overigens een van de redenen was dat ze zo beroerd had geslapen. Het besluit van de contactpersoon zou haar ofwel nog wat uitstel geven, ofwel hun financiën ruïneren. Ze zat al ruim twee jaar in de ziektewet wegens een burn-out met ernstige mentale vermoeidheid. Voordat haar leven instortte, werkte ze full-time als onderzoeker. Ook privé was ze een actief persoon. Ze deed